

סדר

ט"ו בשבט

תשנ"ט

דברי פתיחה:

"יהי רצון שבכוח סגולת אכילת הפירות שנאכל ונברך עליהם
עתה, שנזכה לשום שנית ולהגדילם ולהצמיחם מראשית השנה,
לטובתה לברכה, לחיים טובים ולשלום!"

מקהלה:

ברחי כרמי מולדת: (1)

ברחי כרמי מולדת
השקד כבר פורח,
הנרקיס נותן ריח,
מתנוסס תכול חם.

נצא נא כולנו אל גיא, ואל גבע
כי חג הוא לטבע, חג הוא היום

תבורכנה הידיים
השלוחות פה לזרוע,
גם לשתול וגם לנטוע
ממזרח ועד לים.

ומי אם לא אנו
כל נערה ונער
נוסיף פה עוד יער, אל יער העם.

(2) ההר הירוק תמיד:

פקחתי את עיני, היה אז חודש שבט,
ראיתי מעלי ציפור קטנה אחת,
ותכלת השמים וענן יחיד
וראיתי-

את ההר הירוק התמיד,
במשחקי ילדות קלי השיכרון
רדפתי פרפרים, התחלתי במדרון
ועת חיפשתי לי מסתור ללב תמים
אז ברחתי
אל ההר הירוק תמיד.

ההר הירוק כל ימות השנה,
אני עוד חולם ושואל
לנשום רוחותיך כבראשונה,
לשכב בצילך כרמל.

כוס ראשונה: כוס יין לבן המסמל את עונת החורף והסגריר,
תנומת החמה ושלכת בעצים.
לבן הוא השלג בפסגת החרמון, ולבנה היא הקרה בראשי
הדשאים בבוקר חורף צונן.

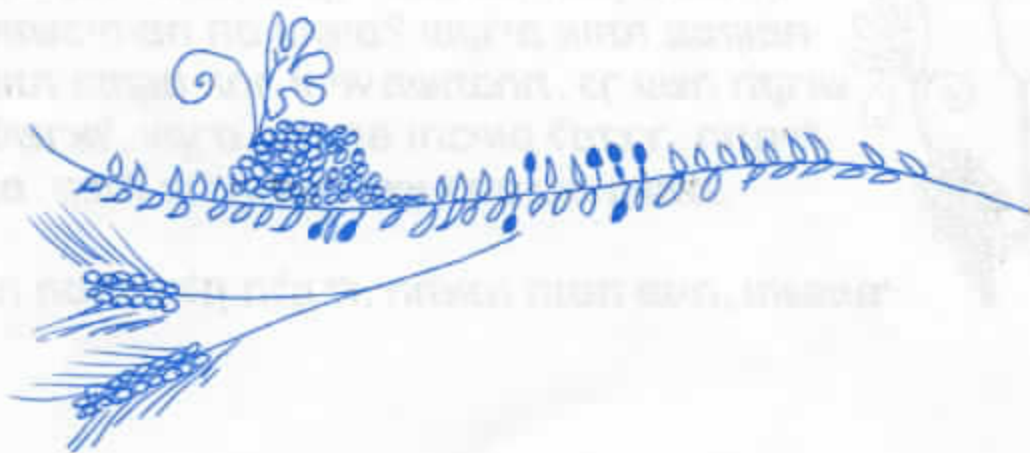

מברכים על:

החיטה - פת לחם מחיטים שוכנת כבוד על כל שולחן.

הזית - גם אם לא קיבל עליו הזית את המלוכה הרי הוא מלכם
של כל עצי הפרי, בפריו בשמנו ובהצרת עציו!

התמר - למה נמשלו ישראל לתמר?
"מה תמרה זו אין בה פסולת אלא: תמרים לאכילה, לולב
להילול, כפות לסיכוך, סיבים לחבלים, כך הם ישראל, אין בהם
פסולת, אלא מהם בעלי מקרא מהם בעלי משנה, מהם בעלי
אגדה, בעלי מצוות, מהם בעלי צדקות, שנאמר: "צדיק כתמר
יפרי".

שירה:

וכי תבואו אל הארץ
ונטעתם כל עץ תחילה
ונתן העץ פרוי
והארץ יבולה.

עת לנטוע אילנות.
עת לנטוע ולבנות.

כוס שניה: יין לבן מהול בכמה טיפות יין אדום- היין הלבן הוא
החורף, היין האדום הוא האביב.

היין המהול מסמל את מלכות האיתנים, מלכות האביב נוגעת
במלכות החורף אלא שעדיין החורף הוא השולט בכיפה.

מברכים על:

הגפן- למה נמשלו ישראל לגפן: "אלא מה הגפן שבעליה
מבקשים שתשביח מה הם עושים? עוקרים אותה ממקומה
ושותלים אותה במקום אחר והיא משתבחת. כך עשה הקדוש
ברוך הוא לישראל, עקרם ממצרים והביאם למדבר, התחילו
מצליחים שם. קיבלו את התורה ויצא להם שם בעולם.

תאנה- "הנה הסתיו חלף הלך לו, התאנה חנטה פגיה, והגפנים
נתנו ריח".

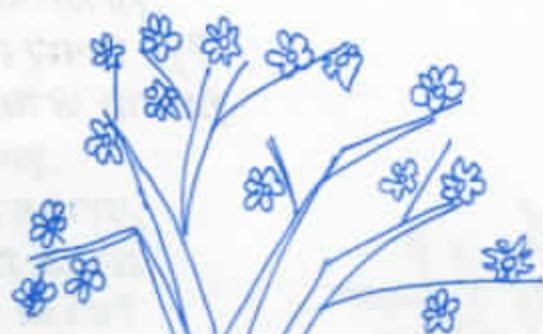

השקדיה פורחת:

השקדיה פורחת
ושמש פז זורחת
ציפורים מראש כל גג,
מבשרות את בוא החג.
ט"ו בשבט הגיע, חג לאילנות!
ט"ו בשבט הגיע, חג לאילנות!

הארץ משוועת,
הגיע זמן לטעת!
כל אחד יקח לו עץ,
באתים נצא חוצץ,
ט"ו בשבט הגיע, חג לאילנות!
ט"ו בשבט הגיע, חג לאילנות!

נטע כל הר וגבע,
מדן ועד באר שבע,
וארצנו שוב נירש,
ארץ זית יצהר ודבש,
ט"ו בשבט הגיע, חג לאילנות!
ט"ו בשבט הגיע, חג לאילנות!

קטע קריאה:

"איך זה להיות עץ"

פעם שאלתי עץ:

איך זה להיות עץ?
אתה בוודאי מתלוצץ-

אמר העץ.

לא ולא אמרתי,

ברצינות גמורה,

זה טוב או רע?

רע?!- תמה העץ- מדוע?

ולא איכפת לך שאתה תקוע כל השבוע?

אינני תקוע אני הרי נטוע.

ולא מתחשק לך לפעמים

ללכת לבקר חברים,

או לראות מה נשמע במקומות אחרים?

אין לי צורך לנוד ולנוע ציפורים

מזמרות לי באופן קבוע

זרפרים לי נושקים,

זלטפת הרוח,

ולנגד עיני כל האופק פתוח.
ובלילה, כשכולם ישנים אז מה?
בלילה אני מאזין לדממה
ושומע

איך נושמת האדמה,

איך פירות מבשילים,

איך יורדים הטללים.

ובתוך ענפים ישנים גוזלים

ואני שומר על שנתם.

אני אוהב אותך עץ-אמרתי

והלכתי על גני

ונטעתי לי עץ

מול חלוני.

הופעת ילדי גן רימון:

עציץ קטן:

יש בגן עציץ קטן והוא כל כך רוצה לפרוח
הנה הוא מוציא עלה לה לה לה { 2
הנה הוא כל כך גדול לעמוד לבד הוא כבר יכול. { 2

קצת חופרים במעדר:

בואו מי רוצה לשתול
שוב חופרים גומה בחול
מכניסים שתיל נמוך
הכי ישר ולא הפוף
מכניסים באדמה
זהו, זאת כל החוכמה.

קצת חופרים במעדר
לא לאט ולא מהר
מכניסים שתיל ישר
הכי ישר שרק אפשר
מכסים מעט בחול
מהדקים וזה הכל.

פזמון:

עץ חדש נולד..

פזמון:

עץ חדש נולד

איזה מזל

נשקה אותו מיד

שיצמח ויגדל.

כוס שלישית: חציה יין לבן, חציה יין אדום-
כוס זו מסמלת את האביב.

הצמחים נהנים באחת מן האדום- הוא חום השמש השופע
ומהלבן- הם גשמי החורף שנשארו בקרקע. שילוב זה הוא
המעניק את האון והחיות שיש לו לאביב.

מברכים על:

אגוזים- ניטול אגוזים, נפצח את קליפתם הקשה, נטעם גלעינים
ונהנה מטעמם.

שקד- נתבונן בענף פורח של עץ השקד, נהנה מן הפריחה
הנפלאה גם נאכל מפרי העץ ויערב לנו טעמו העשיר.
צאו נא לכרם כל עץ שקד שם רן וראו נא, בן לילה כולו הפך
לבן!

הצגה של ילדי התלתון הבוגר:

כוס רביעית: יין אדום- היין האדום מסמל את הקיץ,
עונת האסיף המסיימת את השנה החקלאית.

שירה בציבור:

רקפת:

מתחת לסלע צומחת לפלא
רקפת נחמדת מאוד,
ושמש מזהרת, נושקת עוטרת,
עוטרת לה כתר ורוד.

מסלע וגבע יורדת בת-שבע
רקפת חן לה על החזה,
ציפור מצפצפת ורוח לוטפת,
וסוף כבר לזמר הזה.

"רקפת רקפת" ציפור מצפצפת
"הביטי אך רגע אלי"
רקפת נהדרת בסלע נסתרת
נסתרת מנפש כל חי.

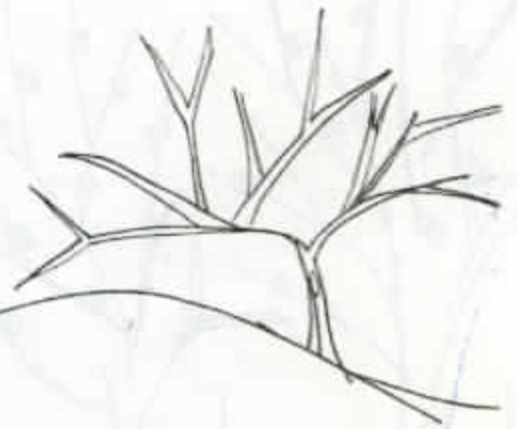
איתן במדבר:

איתן במדבר נטע ארו.
שיטה והדס ועץ שמן
אשים בערבה ברוש
תדהר ותאשור יחד.

יצאה עם הרוח בת-שבע לשוח
היה אז יום בוקר בהיר.
כל צמח, כל פרח אוספת
בדרך ופיה אך זמר ושיר.

אל ארצי:

לא שרתי לך ארצי,
ולא פארתי שמך
בעלילות גבורה,
בשלל קרבות:
רק עץ- יחדיו נטעו
חופי ירדן שוקטים.
רק שביל- כשבו רגלי
על פני שדות.

על הדרך עץ עומד:

על הדרך עץ עומד
צמרתו תשוח
עזבוהו ציפוריו
לאנחות הרוח

אל דרום ומערב
ואולי מזרחה
רק הרוח תלטף
צמרתו ששחה

אל אמי אני אומר
- "נא הקשיבי אמא,
אף אני ציפור אהיה
וכנף ארימה

אל העץ אעופה לי
לא עבדוד ממנו
אציץ לו שיר עליז
ואנחמנו"
ים-טרי-טרי-טרי
טרי-טרי-טי.

כל הגן:

כל הגן לבש לבן
תכלת וארגמן, יום הולדת לאילן
כל צמח רן,
במחול יצאו
גם נרקיס וגם כרכום
כי לכל בן ירק
חג מועד היום.
גם צבר אפילו
פה היום ירקוד
והברוש יריע עוד.

פירות חמישה עשר:

שלג על עירי כל הלילה נח
אל ארצות החום אהובי הלך
שלג על עירי והלילה קר-
מארצות החום לי יביא תמר

דבש התאנה מתק החרוב
ואורחות גמלים עמוסי כל טוב,
הנה שוב ישוב שמש לבבו
ומשם תפוח זהב יביא.

שיר הודיה:

לווית אותי ארצי בלובן שקדיה
בזוהר חמתך ומרחבי שדותיך,
ושיר נחת בפי, הוא שיר ההודיה
להשמיעו הרחק, הרחק מגבולותיך.

והוא שמור בלב, זה שיר הרגבים,
וברכבי נכר, מולדת יעטפנו,
ורבבות אחי בניך הטובים,
יקשיבו לו דומם וירגעו ממנו.

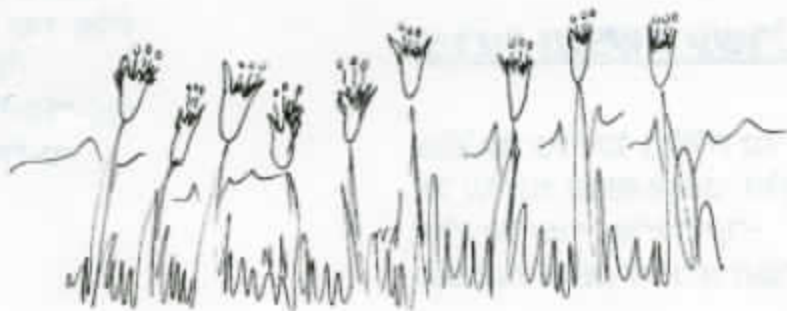
ועת נשוב ארצי, שבעי געגועים,
צמאים לחמתך לשפע טובותיך-
יוחזר לך אז השיר מלב בניס גאים
וטוב יהיה לצעוד ברחבי שדותיך.

ט"ו בשבט:

ט"ו בשבט, ט"ו בשבט,
חג היום לגן,
חג לפרח חג ליער
חג לכל אילן.

השותלים:

כך הולכים השותלים,
רון בלב ואת ביד
מן העיר ומן הכפר
מן העמק ומן ההר,
בט"ו בשבט, בט"ו בשבט.

תפוח חינני:

חינני. הו מתי היום
יפוח ואשא קולי.
יפתי רדי לשוח- בגני.

נד אילן צמרתו ליטף הרוח
ונשק עליו. עם בגן יפתי קטפה תפוח
וצחוקה שנהב. לו אני אילן היא רוח
ונשקה אף לי. או תקטוף אותי תפוח

ולס להגנת הצומח

או אני לפעמים חושבת
כי היה זה אולי רצוי,
לו הייתי נרקיס או רקפת
או אפילו איזה בן חצבמצוי.

הסתכלו מה שקורה לי בדרך:
כל אחד עובר - חוטף-קוטף-קולע לו זר.
לו הייתי חיה או פרח-
או היה מצבי אחר!

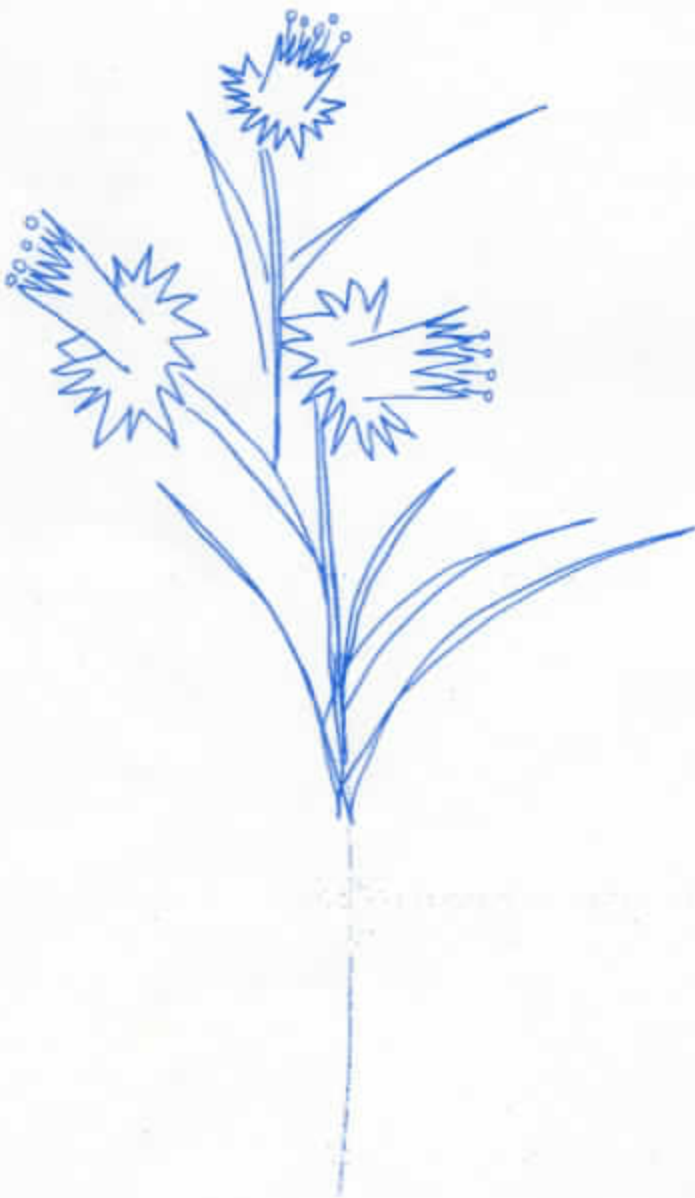
כבר פורחים נרקיסים בשמורות הטבע
מרבדים נפרשים בשפלת החוף.
כלנית וכרכום, אלף גון וצבע
והחוק שאומר - כאן אסור לקטוף!

רק עלי אין החוק משגיח
רק עלי איש אינו שומר.
לו היו לי עלי גביע
או היה מצבי אחר!

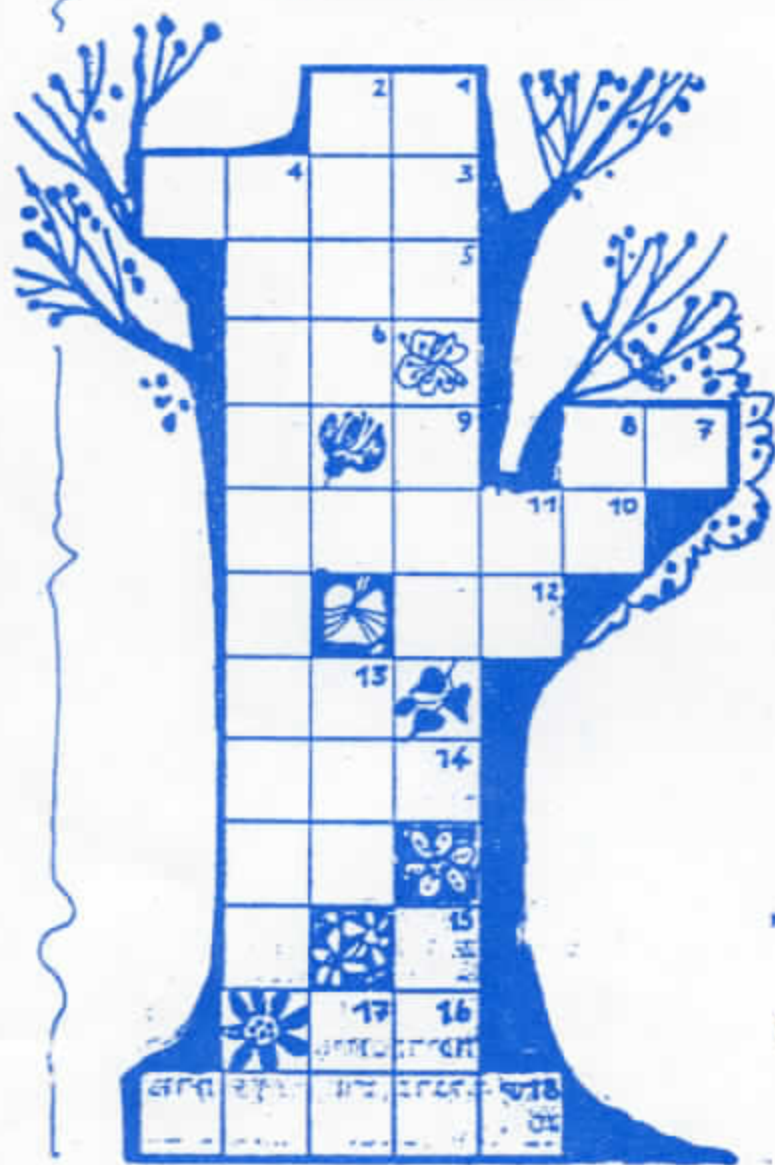
צפורים נדירות כבר דוגרות בסלע
אילנות נדירים נשמרים לחוד
אילות נבהלות מסתכלות בשלט
בו כתוב בפרוש שאסור לצוד!

רק עלי עוד לא שמו שלט
מסביב אין לי כל גדר.
לו הייתי - טאמר - אילת
או היה מצבי אחר!

אדוני הזהר, אל תגע באיריס!
צבעוני ההרים הוא מחוץ לתחום!
כל גבעה נשאה בשולי העיר היא
שטח בר מגדר ואזור רשום!

תשקף ציורים --- ולהזרוק..

מ א ז ז :

1. כלי קלוע מחומר צמחי.
3. אותה חופרים כדי לנטוע בה.
5. תוצאה התפוררות הסלעים, נישא ברוח.
6. קריאת זירוז.
7. אילן בלשון המקרא, הפוך.
10. העץ המסמל את ט"ו-בשבת.
12. ענף.
13. חל מאויבי העץ.
14. אויב היער מבני הצאן.
16. מקום שצומחים בו עצי-פרי או צמחי-ירק.
18. פרח מזרחי ריחני.

*

מ א ו נ :

2. חלמון של ביצה.
4. החסידה.
8. מאויבי האריג.
9. פרח פרפרני ממשפחת הקטניות, שכיניו פירותיו בפי הסף - "בנגות".
11. מידת יבש קדומה (גם לחרובים).
13. מארבעת המינים, הפוך.
15. עץ פרי טעים.
17. אינו מחזור.

פֵּאוּסוֹן

קנה המשתף

3. עץ _____ נתן ריחו מים המלח ועד ריחו.
4. כן זהו, זה גן _____ קיו גם כאלה אי אן בנים.
5. תחת עץ _____ בים בם בום.
6. נורית אכלה _____ הפרח נרקה לחצה.

הוסף את אחרונה

לפניכם הגדרות למלים. לאחר שתמצאו אותן, הוסיפו להן אות אחרונה ותקבלו שם של עץ.

1. הפוכו חשך - - - - -
 2. להקה - - - - -
 3. לא עבה, צנום - - - - -
 4. הוציא מפיו קול שריקה - - - - -
 5. צרור (לפעמים הוא מכיל קמח, למשל) - - - - -
 6. נגמר - - - - -
 7. שקרו - - - - -
- האותיות החסרות, לא לפי סדר הופעתן:
ל, ג, ה, נ, ר, ל, ד.

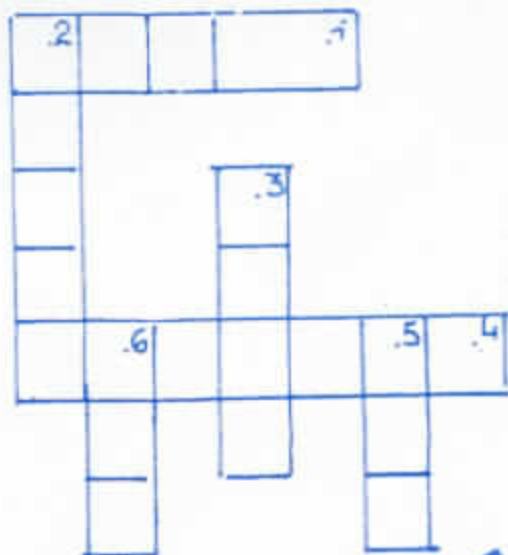
"טו" במלים

בכל אחת מן המלים שהגדרותיהן נתונות להלן, מצויה גם המלה טו.

1. אולת - טו -
2. כלי נשיפה - טו -
3. דג ים גדול - טו -
4. שורה של דברים - טו -
5. מושבה בגליל העליון - טו -
6. דרגה צבאית - טו -
7. עיר ערבית ממזרח לנתניה - טו -

לאחר שתמצאו את המלים שבתשבץ, בהתאם להגדרות, נסו למצא מלה משתפת המתקשרת לכל אחת מהן.

- מאנן: 1. של הצבור, של הכלל. 4. משחקים, דברים הגורמים להנאה מרבה. מאנד: 2. נערים קטנים: 3. בעלי-חיים: 5. המקום שבו חיו אדם וחנה: 6. כלל העשבים למיניהם.

עצים ושירים

לפניכם שורות שונות משירים ידועים. בכל שורה נמחקו שמות העצים המזכרים בה. התוכלו למצא את שם העץ החסר? אם כן, הכינו הגרון - ופתחו ברוך.

1. ה. _____ מורחת ושמש פו זורחת.
2. צדיק _____ יפרח.

מה בתפזורת?

א ר צ נ ס י ר ה ק ו צ ג י ת
 א ת י א ו נ ת נ ו י נ ר ג י
 ו מ ו ד ס ח ו פ ת ר פ ת ד נ
 ר נ נ ש ע ת ק ר ק י י ו י ח
 כ ה ר ו ס מ ר י ג ר ד מ ל י
 י ר ת ש נ ח ס ו א ס ק נ ר
 ד ד מ נ ב ו ג נ ו י ל י א ה
 י ו מ צ מ ש ת י ש ר א ל ז נ
 א פ ל ה ל כ ש מ ס נ ת פ י ו
 ה ת ר ש מ ר ו ה ר י ר ר ו פ
 ר פ ל ו ז כ ר י נ י א ג נ א
 מ ג כ ד ק מ ב ל ק ה כ ל י ל
 ס ח ו ר ש פ כ י ע י ר י ת ל
 ש ע ר ו ת ש ו ל מ י ת י פ ה

אורכידיאה	זיונית	לע הארי	פרג
אמנון ותמר	זכריני	מנתה	פרי
אסתר	חבצלת	מרוה	קחון
אפונה ריחנית	חורשף	גואית	קלח
בוגנ'יליאה	יסמין	גורית	קגרס
	יפרוק	נרגיל	רוסמרין
	כלנית	נרקיס	רכפה
	כרכם	סגל שלש גוני	רקפת
	לוף	סירה קוצנית	רתם
	לכש	סמר	שושן
	לילך	עירית	שערות שולמית
		עשנן	תפוח סדום

בתפזורת שלפניכם רשומות אותיות המצטרפות למילים
 הנתונות למטה. האותיות מצטרפות בקווים אנכיים (מלמעלה
 למטה ולהיפך), בקווים אופקיים (מימין לשמאל ולהיפך),
 ובאלכסון לכל הכיוונים. הקיפו כל מילה שמצאתם (ראו
 דוגמה), אין לדלג על אותיות. לאחר שתמצאו את כל המילים
 הנתונות ברשימה יותרו אחת עשרה אותיות "יתומות" שאינן
 משתלבות במילים הנתונות. האותיות האלה מצטרפות לשלוש
 מילים האטומות למחמה וזה